«Келісемін»
ТІЖ орынбасары Нұржанова Ж

«Бекітемін»
Мектеп директоры Е.А.Тұрғанғазин

Сапаққөл орта мектебі

«Қуыршақтар әлемі» үйірмесінің жұмыс жоспары

Жетекшісі: Омарова К.Н

2022-2023оқу жылы

Кіріспе

"Қуыршақтар әлемі" үйірмесі-қуыршақтар арқылы ойын көрсететеін театрдың бір түрі. Қуыршақты актер қимылға келтіріп, оның сөзін көбінесе өзі, кейде көркемсөз оқушы айтып тұрады. Қуыршақ түріне, оны қимылға келтіру тәсіліне, сахнасына қарай қуыршақ театры бірнеше топқа жіктеледі; киілмелі (қолға киіп ойнатын), сылдырмақты (жіп немесе сым арқылы қозғалтатын), суретке түсірілген қуыршақтармен (қағаздағы қуырша кескінін экранға түсіретін), ойын көрсететін театрлар және т.б. Мен осы театрлардың ішінен "Қуыршақтарды қолға киіп ойнайтын" киілмелі түрін таңдап алып, жасадым. Саусақтарын ертегідеді кейіпкерлердің іс-әрекеттеріне байланысты қозғалтуды үйренеді.

"Қуыршақтар әлемі" үйірмесіне 1-4 сынып оқушылардан 20 балаға дейін қатыса алады. Бұл көрсеткіш санитарлық нормаға сай. Үйірмеге аптасына 4 сағат, жылына 144 сағат бөлінген. Бұл өнерді балалар біртіндеп меңгерді. Тарихын меңгереді, қуыршақпен жұмыс істеу білігін жаттықтырады, қуыршақ жасап, қойылымға кіріседі. Актерлік қабілеттерін ұштайды. Образға енуді үйренеді. Мұғалім қойылымның көркемдік жағына, безендірілуіне, қойылуына көп көңіл бөлу керек. Қойылымның барлығы жасқа сай, тәрбиелік мәні зор болу шарт. Сабақтардың ұйымдастырылу тәсілдері әртүрлі болады.

Түсінік хат

"Қуыршақ әлемі" үйірмесі-бұл балалардың жақсы көретін театрларының бірі. Ол балаларды өзінің әсемдігімен, динамикасымен қызықтырады. Қуыршақ театрында балалар өздеріне таныс ойыншықтармен жүздеседі;аю,қоян,ит,қасқыр т. б. Көрініс өзіндік ерекшелігімен балаларды қызықты, сырлы әлемге бірден баурай кетеді.

Қуыршақ театры балаларға көп қуаныш, жағымды эмоция әкеледі.Бұның тәрбиелік мәні өте зор. Кіші мектеп жасындағы бала үшін маңызды уақыт. Себебі осы уақытта оның талғамы, көз-қарасы, қызығушылығы қалыптаса бастайды, сондықтан балаға достық,шыншылдық, өзара түсіністік,тапқырлық,қайсарлық, т. б. мінез ерекшеліктерін үлгі ретінде көрсету маңызды.Осындай мақсаттарды іске асыруда қуышақ театры септігін тигізеді. Қуыршақ театры адамдарға бірталай әсер етеді; көркем образдар, персонаждар, безендіру мен әуен- бұның бәрі іспеттес. Баланың нақтылы ойлауын жеңілдетеді, әдеби шығарманың мазмұнын дұрыс, қанық түсінуге көмектеседі және оның көркемдік талғамының дамуына ықпалын тигізеді. Кіші мектеп жасындаңы балалар эмоционалды тұрақсыз келеді. Олар белсенді қатысып, қуыршақтардың сұрақтарына шапшаң жауап беруді үйренеді, оларға кеіес беріп, қауіптен сақтауға ұмтылады. Шеберлікпен образға кіріп ойнаған қойылым жағымсыз қылықтарды бағалауға, ал жағымды кейіпкерге ұқсағысы келу сезімін тудырады. Театрда көргені баланың дүниетанымын дамытып, мәңгілікке есте қалады. Балалар көргенін ата-анасына, жолдастарына айтады, сүйтіп баланың тілі дамып, өзінің сезімін білдіру машыға қалыптасады. Балалар салған суреттерінде қойылым эпизодтарын бейнелейді, ермексазбен мсіндеп, өзара қойылымдар қоюға жетелейді. Бұндай ойындар балалардың шығармашылық күші мен қабілеттерін дамытады. Осылайша қуыршақ театры баланың жан-жақты дамуына ықпанын тигізеді.

7 модульдің бірі-"Таланты және дарынды балаларды оқыту". Оқушыларды зерттей келе ойлау қабілеттері өте жоғары, тез шешім қабылдай алатын, ақпаратты біліп қана қоймай, оны пайдалана алаты, күрделі сахналық ойындар

мен тапсырмаларға ұмтылатын оқушылар анықталды. Бұл "Қуыршақ әлемі" ерекшелігі- оқушы ертегіні оқып, мазмұнын айтып қоймайды, сол ертегідегі рөлдерді сомдау арқылы олардың актерлік шеберліктерінің қалыптасуына жол ашады. "Қуыршақтар әлемі" үйірмесі оқушыларға қызық болады деп ойлаймын.

Мақсаты;

-Балаларды театр әлемімен таныстыру

-"Образға кіру" туралы түсінік беру

-Театр

«Қуыршақтар әлемі» үйірмесінің

Күнтізбелік жоспары Ітоп

(аптасына 4сағат 154сағат)

№	Тақырыбы	Сағат саны	Теория	Прак-тика	Мерзімі
	Кіріспе бөлім				
1	Топтың құрылуы	1	1		6. 09
2	Қуыршақтар әлемі туралы мәлімет	1	1		6 .09
3	Қуыршақты қолға киіп ойнайтын театрдың «Киілмелі» түрімен таныстыру	1	1		7. 09.
4	Театрлық қуыршақтармен және театр мамандықтарымен таныстыру	1	1		7. 09.
5	Қуыршақпен жұмыстың негізгі ережелері	1	1		13 . 09 .
6-7	**Негізгі бөлім** Қойылым таңдау Мазмұнымен толық танысу	2	2		13, 14.09
8-10	Жаңылтпаштар арқылы анық сөйлеуге жаттықтыру	3	3		14. 20. 20.
11-12	Жаңылтпаштар жаттау	2	2		21, 21. IX.
13-15	Әртүрлі ертегілер арасындағы диалог(“Үйшік”, “Қоянмен кірпі”, “Тиінмен қасқыр” “Түлкімен қоян”)	3	1	2	27, 27, 28
16-18	Үйірмеге қатысушылармен мәнер дикциясымен жеке жұмыс	3	1	2	28, 4, 4 X.
19-20	Сценарии бойынша жұмысты бастау «Үйшік» ертегісі	2	1	1	5, 5. X.
21-22	«Үйшік» ертегісін оқып мазмұндау	2	1	1	11, 11. X
23-25	Ертегінің сөз мәнерін қимыл әрекетін үйрену. Қажетті кейіпкерлерге ене отырып, өлеңді мәнерлеп оқуға үйрену	3		3	12, 12, 18
26-28	Ертегі бойынша сахналауға дайындық	3		3	18, 19, 19.
29-31	Қорытынды дайындық	3		3	22, 22, 26
32	Ата аналар алдында қойылымды көрсету	1		1	26. X.
33-35	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Тиінмен қасқыр» ертегісі бойынша дайындық	3	1	2	1, 1, 2. XI.

36-37	Оқушылар арасында «Тиінмен қасқыр» ертегісін сомдап көрсету	2		2	2, 8. XI
38	«Тиінмен қасқыр» ертегісін саусақ қимылдары арқылы сахналап көрсету	1		1	8. XI
39-41	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Түлкімен қоян» ертегісі бойынша дайындық	3	1	2	9, 9, 15.
42	«Түлкімен қоян» ертегісін топ арасында сахналау	1		1	15. XI
43-46	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Арыстанмен тышқан» ертегісі бойынша дайындық Сахналау	4	1	3	16, 16 22, 22. XI
47-49	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Бауырсақ» ертегісі бойынша дайындық	3	1	2	23; 23. 29. XI
50	Қойылымдарды қоюға дайындық. Қажетті кейіпкерге ене отырып, өлеңді мәнермен оқып үйрену	1		1	29. XI.
51-53	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Түлкімен ешкі» ертегісі бойынша дайындық	3	1	2	30, 30 6. XII
54-55	Топ арасында қойылымдарды қоюға дайындық	2		2	6, 7. XII
56	Қойылымдарды басқа оқушылардың алдында қою	1		1	7. XII
57-59	Қуыршақтарды жөндеу жаңа қуыршақтар үлгісін жасап тігу	3		3	13, 13, 14
60-61	Тігілген қуыршақтарды ертегі кейіпкерлеріне енгізіп сомдау	2		2	14, 20 XII
62-63	«Жыл басына таласқан жануарлар» ертегісінің мазмұнын талдау	2	1	1	20, 21
64	Ертегі бойынша дайындық	1		1	21. XII
65-67	«Батпан құйрық» ертегісін оқып рөлдерге бөліп сомдау	3	1	2	27, 27, 28
68	Ертегіні оқушылар алдында қою	1		1	28. XII.
69-71	«Ұр тоқпақ»ертегісінің мазмұнын оқып,түсінігін айтып талдау,сомдау	3	1	2	3, 3, 4. I
72	Ертегі бойынша дайындық	1		1	4. I
73-74	«Алдар көсе» ертегісін оқып түсіну	2	1	1	10, 10. I
75-77	«Алдар көсе» ертегісін қағаз шаблондармен жасап көрсету	3		3	11, 11, 17
78	Ертегіні оқушылар алдында қою	1		1	17. I

79-81	«Түлкі, аю және қойшы» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, ертегіні топ арасында көрсету	3	1	2	18, 18, 24.
82-83	Ертегіні басқа топ арасында дайындық	2		2	24, 25.
84	Ертегіні оқушылар алдында қою	1		1	25. I
85-87	«Шалқан» ертегісін талдау мазмұнын оқу, сөздерін жаттату	3	1	2	31, 31, 1 II.
88-89	«Шалқан» ертегісін сахналау	2		2	1, 7. II
90-91	«Аңқау арыстан» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату	2	1	1	7, 8. II.
92-94	«Аңқау арыстан» ертегісінің кейіпкерлерін жасау	3	1	2	8, 14, 14.
95-97	«Аңқау арыстан» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін , ырғақтарын үйрету)	3	1	2	15, 15. 21
98-100	«Мақтақызбен мысық» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату	3	1	2	21, 22, 22
101-103	«Мақтақызбен мысық» ертегісінің кейіпкерлерін қағаздан , матадан, ермексаздан т.б бұйымдардан жасау	3	1	2	28, 28. 1.
104-106	«Мақтақызбен мысық» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін , ырғақтарын үйрету)	3	1	2	1, 7, 7. III
107-109	Қиял ғажайып ертегілер. «Ағаш ат» ертегісін талдау, мазмұнын оқу, сөздерін жаттау	3	1	2	14, 14, 15.
110-112	«Ағаш ат» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін , ырғақтарын үйрету)	3	1	2	15, 21, 21.
113-115	«Алтын құспен сұр қасқыр» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату	3	1	2	22, 22, 28.
116-118	«Алтын құспен сұр қасқыр» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін , ырғақтарын үйрету)	3	1	2	28, 28. 29. III

119-122	«Жақсылықпен жамандық» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау	4	2	2	4, 4 5, 5. IV
123-126	«Алтын жүзік» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау	4	2	2	11, 11. 12, 12. IV
127-131	«Баққа ханшайым» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, киімдерін дйындау рөлге бөліп сахналау	5	2	3	18, 18 19, 19 25. IV
132-136	«Шынашақ» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау	5	2	3	25, 26, 26 2, 2. V
137-140	«Үш күшік» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау	4	2	2	3, 3 9, 9. V
141-144	«Жабайы қаздар» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау	4	2	2	10, 10 16, 16. V
145-148	«Шошақай телпек» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау	4	2	2	17, 17 23, 23. V
149-152	«Бұрқасын ханшайым» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау	4	2	2	24, 24 30, 30. V
	Қорытынды бөлім				
153	Жыл бойы дайындаған ертегілерді оқушыларға, ата аналарға қуыршақтармен ойнап көрсету	1		1	31. V
154	Қорытынды сабақ	1	1		31. V

II топ (аптасына 4 сағат 154сағат)

№	Тақырыбы	Сағат саны	Теория	Практика	Мерзімі
	Кіріспе бөлім				
1	Кіріспе. Театр өнері. Қуыршақ театрының дүниеге келуі	1	1		1. IX
2-3	Ақтөбе облыстық «Алақай» қуыршақ театрының дүниеге келуі туралы мәлімет беру тарихымен таныстыру	2	2		1,2. IX
4-6	«Алақай» қуыршақ театрының қойылымдарында көрсетілген көріністерден үзінді көрсету	3	1	2	2,8,8. IX
7	Театрлық қуыршақтармен және театр мамандықтарымен таныстыру	1	1		9. IX
8	Қуыршақпен жұмыстың негізгі ережелері	1	1		9. IX
9-12	Қойылымға пьеса(ертегі) таңдау «Қаңбақ шал» ертегісі	4	1	3	15, 15 16, 16. IX
13-14	«Қаңбақ шал» ертегісінің суретін салып түстермен шығару	2		2	22,22. IX
15-18	Қуыршақтарға мата таңдап, киім тігу әшекейлеп безендіру	4	1	3	23,23 29, 29. IX
19-22	Тігіліп тоқылып шыққан ертегі кейіпкерлерін рөлге бөліп сомдап оқушыларға мәтін ықшамын сөйлеу мәдениетін үйрету	4	2	2	30,30. 6, 6. X
23-24	Рөлдерге бөліп мәнерін оқу	2	1	1	7, 7.
25-26	Кейіпкер қуыршақтарды дайындау	2	1	1	13, 13.
27-28	Қаңбақ шал кейіпін келтіру	2		2	14, 14.
29-30	Кемпір кейіпін дайындау	2		2	20,20
31-33	Ертегі кейіпкерлерін дайындау	3		3	21, 21,27.
34-38	Магниттік театр ұйымдастыру «Бауырсақ» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлерін жасау, қойылымын қойып сахналауға дайындық	5	2	3	27,28,28 3, 3. X
39-41	Ертегі қойылымын қою	3		2	4, 4, 10.
42-43	«Үш апельсин» ертегісін оқып мазмұндау	2	1	1	10, 11.
44-47	«Үш апельсин» ертегісін рөлдерге бөліп кейіпкер дайындау	4	2	2	11, 17. 11, 18
48-49	«Үш апельсин» ертегісін рөлдерге	2		2	18, 24. X

	бөліп сахналап топпен көрсету				
50-52	«Бақыт деген не?» (түрік халық ертегісін оқып мазмұндау)	3	1	2	24, 25 25. XI
53-55	«Шал мен бала» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін сомдау	3	1	2	1, 1, 2 XII
56-60	«Сиқырлы сандық» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін бөліп сахналап көрсету	5	2	3	2, 8, 8, 9 9. XII
61-65	«Жеті қарға» ертегісін оқып мазмұндау,кейіпкерлер рөлін сомдау	5	2	3	15, 15 22, 22, 23.
66-70	«Қойшы, түлі және аю» қуыршақ театры (Матадан қуыршақтарды тігу)	5	2	3	23, 29, 29 30, 30
71-75	«Үш аю» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін сомдау	5	2	3	5, 5, 6, 6, 12. I.
76-77	Қойылымдарды басқа оқушылардың алдында қою	2		2	12, 13. I.
78-80	Қуыршақтарды жөндеу жаңа қуыршақтар үлгісін жасап тігу	3	1	2	13, 19, 19.
81-84	«Джекпен үрме бұршақ» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін бөліп сахналап көрсету	4	2	2	20, 20. 26, 26. I
85-88	«Алладиннің сиқырлы шамы» ертегісінің мазмұнын талдау, сахналау	4	2	2	27, 27. 2, 2. II
89-92	Сәлем, ертегінің батырлары. «Ертөстік батыр» ертегісін сахналау	4	2	2	3, 3, 9, 9. II
93-95	Көлеңке театры туралы түсінік. Көлеңкелі театрға арналған картоннан жасалған суреттер арқылы «Түлкімен ешкі» ертегісін сомдау	3	1	2	10, 10 16. II
96-99	Көлеңкелі театрға арналған картоннан жасалған суреттер арқылы «Жеті лақ» ертегісін сомдау	4	1	3	16, 17 17. 23.
100-103	«Үш шошқа»ертегісінің мазмұнын оқып,түсінігін айтып талдау,сомдау	4	1	3	23, 24 24, 2. III
104	Ертегі бойынша дайындық	1		1	2. III
105-	Ертегілерді саусақ театры арқылы	9	4	5	3, 3, 9, 9.

113	жеткізу «Үйшік», «Ақылды қоян», «Айлакер түлкі» ертегілерін саусақ театры арқылы көрсету				10, 10. 16, 16, 17.
114-116	«Алдар көсе» ертегісін қағаз шаблондармен жасап көрсету	3	1	2	17, 23 23. III
117	Ертегіні оқушылар алдында қою	1		1	24. III
118-120	«Ауылдық тышқанмен қалалық тышқан» ертегісін мазмұндап сахналау	3	1	2	24, 30. 30 III
121-122	Менің сүйікті қуыршақтарым. Қуыршақтарды қолдан жасап көрме ұйымдастыру	2		2	31, 31. III
123-124	Қуыршақ киім үлгілерін киіп ойындар ойнату	2	1	1	6, 6. IV
125-128	Режиссерлік ойындар. «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін сахналау киімдерін дайындау	4	2	3	7, 7. 13, 13. IV
129-131	«Шалқан» ертегісін сахналау	3	1	2	14, 14, 20.
132-134	«Бауырсақ» ертегісін сахналау	3	1	2	20, 21, 21.
135-137	«Қасқырмен кірпі» ертегісінің мазмұнын оқу, сахналау	3	1	2	27, 27, 28.
138-140	«Үш жалқау» ертегісінің кейіпкерлерін жасау, сахналау	3	1	2	28, 4, 4. V
141-143	«Күн астындағы күнекей қыз» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін , ырғақтарын үйрету)	3	1	2	5, 5, 11.
144-146	«Алтын балық» ертегісінің мазмұнын оқу, рөлдерге бөліп топ арасында сахналау	3	1	2	11, 12, 12.
147-152	«Түлкімен құмыра», «Арыстанмен түлкі» ертегісін рөлдерге бөліп топ арасында сахналау	6	2	4	18, 18, 19 19, 25, 25
	Қорытынды бөлім				
153	Жыл бойы дайындаған ертегілерді оқушыларға, ата аналарға қуыршақтармен ойнап көрсету	1		1	26. V
154	Қорытынды сабақ	1	1		26 V